

«ΜΑΘΑΙΝΩ ΝΑ ΜΙΛΩ ΚΑΙ ΝΑ ΓΡΑΦΩ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ»

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

[ΤΖΗΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ](#)

Ημερομηνία Δημιουργίας:

05/09/2023

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος σεναρίου

«Μαθαίνω να μιλώ και να γράφω μέσα από την τέχνη»

Δημιουργοί / Συντελεστές

Λουίζα Νοβατσίδου, Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου Δυτικής Μακεδονίας, ΠΕ 60 Νηπιαγωγός

Γεωργία, Τζήλου, Προϊσταμένη Νηπιαγωγείου Αρφαρών, ΠΕ 60 Νηπιαγωγός

Συνοπτική περιγραφή

Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο με τίτλο «Μαθαίνω να μιλώ και να γράφω μέσα από την τέχνη» υλοποιείται στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος και της εκπαιδευτικής διαδικασίας και ενσωματώνεται στο πρόγραμμα σπουδών. Στόχος είναι τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με έργα τέχνης που εκτίθενται στην Εθνική Πινακοθήκη κι έχουν ως βασική θεματική τη «Θάλασσα». Να γνωρίσουν δημιουργήματα και τις τεχνικές καταξιωμένων ζωγράφων και να αναζητήσουν, τρόπους μετάδοσης πληροφοριών που σχετίζονται με την παρατήρηση πινάκων ζωγραφικής, των συναισθημάτων που τους δημιουργούν αλλά και παραμέτρων που σχετίζονται με τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων για εικονικές περιηγήσεις σχετικών με τη θάλασσα, τη ζωγραφική αλλά και την τέχνη γενικότερα.

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Προσχολική Εκπαίδευση

Μαθησιακή Περιοχή: Γλώσσα

Βασικό Θεματικό Πεδίο: Παιδί & Επικοινωνία: Γλώσσα, Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών

Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία - Θεματικές Ενότητες: Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση - Τέχνες

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Το σενάριο συνδέεται με το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου. Ειδικότερα:

Πίνακας 1: Ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων

Προσχολική Εκπαίδευση	
Βασικές Ικανότητες που αναμένεται να αναπτυχθούν	Βασικό Θεματικό πεδίο - Θεματική ενότητα: Παιδί & Επικοινωνία: Γλώσσα, Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών
Γνώσεις	• Μέσα και τρόποι μετάδοσης νοήματος – πληροφορίας μέσα από

	πίνακες ζωγραφικής και γραφτά κείμενα •Παραγωγή εκφραστικού και γραφτού λόγου
Δεξιότητες	•Εστιασμένη αναζήτηση ανάλογα με το είδος της πληροφορίας •Επιλογή, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών για την κατανόηση και την παραγωγή νοήματος •Χρήση κατάλληλων εργαλείων και μέσων (ψηφιακών ή μη) για δημιουργική έκφραση και αποτελεσματική επικοινωνία νοημάτων
Στάσεις	•Κριτική αντιμετώπιση της πληροφορίας • Διάθεση εξοικείωσης με

	διάφορα επικοινωνιακά εργαλεία και εκφραστικά μέσα για την ενίσχυση της ικανότητας κατανόησης και αποτελεσματικής μετάδοσης των νοημάτων
Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία - Θεματικές Ενότητες: Παιδί, Σώμα, Δημιουργία, Έκφραση - Τέχνες	

Λέξεις-κλειδιά

[Τέχνη](#) [Προφορικός Λόγος](#) [Γραπτός λόγος](#) [ΤΠΕ](#) [Νηπιαγωγείο](#) [Διδακτικό Σενάριο](#)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Το παρόν διδακτικό σενάριο αξιοποιεί έργα τέχνης με θέμα τη θάλασσα στο θεματικό πεδίο της γλώσσας και επικοινωνίας με σκοπό τη γνωριμία των παιδιών με τα δημιουργήματα και τις τεχνικές καταξιωμένων ζωγράφων, που έργα τους εκτίθενται στην Εθνική Πινακοθήκη. Αξιοποιούν τα εργαλεία του συγκεκριμένου θεματικού πεδίου ώστε να αναζητήσουν, τρόπους μετάδοσης πληροφοριών που σχετίζονται με την παρατήρηση πινάκων ζωγραφικής, των συναισθημάτων που τους δημιουργούν αλλά και παραμέτρων που σχετίζονται με τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων για εικονικές περιηγήσεις σχετικών με τη θάλασσα, τη ζωγραφική αλλά και την τέχνη γενικότερα.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

προσχολική

Τάξη

Νηπιαγωγείο

Ηλικιακή ομάδα

Από 4 Έως 6

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

μεσαία διάρκεια: από 4 ώρες έως 1 μήνα

Το σενάριο υλοποιείται το τρίτο τρίμηνο του προγραμματισμού, κατά το οποίο τα παιδιά έχουν μάθει να εργάζονται σε ολιγομελείς ομάδες και στην ολομέλεια. Η χρονική διάρκεια της διδακτικής παρέμβασης προσδιορίζεται για 5 μέρες, αλλά το ενδιαφέρον και ο αυξημένος ή μειωμένος βαθμός ανταπόκρισης των παιδιών στις προτεινόμενες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και γενικότερα, του θέματος της διερεύνησης μπορεί να επηρεάσει τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του.

Ενορχήστρωση τάξης

Οργάνωση τάξης / διδασκαλίας

Φυσικό Περιβάλλον: Η διδακτική παρέμβαση υλοποιείται στο πλαίσιο της τάξης και ο εσωτερικός χώρος διαμορφώνεται με τη βοήθεια των παιδιών ώστε να αξιοποιηθούν τα κέντρα μάθησης όπως είναι η βιβλιοθήκη, ο υπολογιστής, ο χώρος συζήτησης, το κέντρο παρατήρησης και ανακάλυψης για τον πειραματισμό και τη διερευνητική μάθηση. Παράλληλα δίνεται έμφαση στην αλληλεπίδραση και συνεργασία των παιδιών σε μικρές και μεγαλύτερες ομάδες κατά τις επιμέρους δραστηριότητες του σεναρίου (Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

Ψηφιακό Περιβάλλον: Για τις ανάγκες του διδακτικού σεναρίου αξιοποιείται ο υπολογιστής της τάξης, οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, το μικρόφωνο, τα ηχεία, ο εκτυπωτής, η κάμερα. Συγκεκριμένα, λογισμικά που θα αξιοποιηθούν είναι: το Issue για τη δημιουργία ψηφιακού βιβλίου, λογισμικά παρουσιάσεων και ζωγραφικής, ψηφιακοί πίνακες από την Εθνική Πινακοθήκη, βίντεο και η ψηφιακή ψηφιακή εφαρμογή Edpuzzle.

Τέλος, μέσω της πλατφόρμας e-class και της ιστοσελίδας του σχολείου διευκολύνεται η εμπλοκή των γονέων στη μαθησιακή διαδικασία και η διάχυση των υλοποιούμενων δράσεων.

Εκπαιδευτικό Υλικό: Εκπαιδευτικά βίντεο, πίνακες ζωγραφικής από την Εθνική Πινακοθήκη, μουσική του Vivaldi (τέσσερις εποχές), απλά εικαστικά υλικά (ενδεικτικά μαρκαδόροι, δαχτυλομπογιές, πινέλα, ψαλίδια), κόλλες χαρτί και χαρτόνια που θα αξιοποιηθούν για τις κατασκευές των παιδιών (minibooks).

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Ρόλος Μαθητών: Συνεργατικός, συνερευνητικός (σε επίπεδο ομάδας), διερευνητικός και δημιουργικός.

Ρόλος του Εκπαιδευτικού: Ο/Η νηπιαγωγός δημιουργεί στη σχολική τάξη θετικό κλίμα, με το οποίο προωθεί την ανάπτυξη της επικοινωνίας και των σχέσεων των μαθητών/τριών και γονέων τόσο μεταξύ τους, όσο και με τον/την ίδιο/α. Έχει τη δυνατότητα χρήσης ποικίλων στρατηγικών διδασκαλίας, προωθεί τη δημιουργική μάθηση και την ενεργό συμμετοχή, γίνεται καθοδηγητής/τρια στη μελέτη των μαθητών/τριών, αξιολογητής/τρια και ανατροφοδότης/τρια των δραστηριοτήτων τους.

Με τον υποστηρικτικό και ενθαρρυντικό του/της ρόλο κινητοποιεί τους/τις μαθητές/τριες να επιμένουν στην αναζήτηση της γνώσης, να στοχεύουν στη μάθηση και να αναπτύσσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες καλλιεργώντας το αίσθημα της υπευθυνότητας και της αυτονομίας με την ανάληψη πρωτοβουλιών που οδηγεί στην ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό και απαραίτητο να δημιουργεί ένα φιλικό, ελκυστικό και άνετο μαθησιακό περιβάλλον πλούσιο σε ερεθίσματα οργανώνοντας ενδιαφέρουσες μαθησιακές εμπειρίες μέσα σε πνεύμα συνεργασίας, ενθάρρυνσης, αποδοχής, εμπιστοσύνης και καταμερισμού της εργασίας και των ρόλων. Εξασφαλίζει ώστε η προσέγγιση της γνώσης να προέρχεται μέσα από το παιχνίδι, τη διερεύνηση, τη συζήτηση, την ανταλλαγή απόψεων, την αξιοποίηση πηγών πληροφόρησης αλλά και τη δημιουργία (Ματσαγγούρας, 2004 όπως αναφ. Τζήλου, 2018 & Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021)

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Ως προς τις προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, τα παιδιά αναμένεται να:

Γνώσεις:

- να γνωρίσουν το έργο και τον τρόπο ζωγραφικής των καλλιτεχνών των συγκεκριμένων έργων
- να μάθουν ότι ο κάθε καλλιτέχνης εκφράζεται με τον δικό του μοναδικό τρόπο και ότι αυτός αλλάζει ανάλογα με τα χρησιμοποιούμενα μέσα και υλικά

Δεξιότητες:

- να καλλιεργήσουν γλωσσικές δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου σε αυθεντικές συνθήκες επικοινωνίας χάρη στην παρατήρηση έργων ζωγραφικής
- να είναι σε θέση να εκτελούν απλές λειτουργίες των Τ.Π.Ε. για την ολοκλήρωση δραστηριοτήτων

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Η υλικοτεχνική υποδομή που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του σεναρίου είναι:

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής
- Σύνδεση στο Διαδίκτυο
- Φωτογραφική μηχανή
- Εκτυπωτής
- Στικάκι
- Χαρτόνια/Μαρκαδόρους

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Διδακτικοί στόχοι

Σκοπός: το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο με τίτλο «Μαθαίνω να μιλώ και να γράφω μέσα από την τέχνη», σκοπό έχει να βοηθήσει τα παιδιά αξιοποιώντας τα βασικά εργαλεία του θεματικού πεδίου Παιδί και Επικοινωνία, να γνωρίσουν τρεις έλληνες ζωγράφους που το έργο τους φιλοξενείται στην Εθνική Πινακοθήκη και μέσα από δημιουργική αναζήτηση και σύνθεση απόψεων να παράγουν εκφραστικό και γραπτό λόγο υλοποιώντας τα προσωπικά τους ζωγραφικά πονήματα και να εξοικειωθούν με τη χρήση ψηφιακών μέσων και εργαλείων.

Πίνακας 2: Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνωστικό Αντικείμενο: Προσχολική	
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικό Θεματικό πεδίο - Θεματική ενότητα: Παιδί και Επικοινωνία –

	Γλώσσα, Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών
Γνώσεις	• Εξοικείωση με τα ψηφιακά εργαλεία που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση και παρουσίαση των πληροφοριών • Γνωριμία με τη βιογραφία, το έργο και την προσωπική έκφραση των ζωγράφων • Κατανόηση του τρόπου επικοινωνίας μέσα από την τέχνη • Παραγωγή εκφραστικού και γραπτού λόγου μέσα από τη δημιουργία αυτοσχέδιων ιστοριών αναδιήγησή τους • Ικανότητα παρατήρησης, ερμηνείας και περιγραφής εικόνων

	• Βελτίωση και εμπλουτισμός εκφερόμενου και γραπτού λόγου • Καλλιέργεια ικανότητας κατανόησης και συνέχισης ιστοριών από συγκεκριμένα σημεία
Δεξιότητες	• Καλλιέργεια ικανότητας συνδυασμού χρήσης της τεχνολογίας, με σκοπό τη γνωστική τους καλλιέργεια • Εξοικείωση με το χειρισμό της μηχανής αναζήτησης και του εκπαιδευτικού λογισμικού (Issue) • Εξοικείωση με την ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών σε επίπεδο ομάδας με την ταυτόχρονη λήψη της ατομικής τους ευθύνης • Προσαρμογή με τη χρήση ειδικού λογισμικού για ψηφιακές δημιουργίες (video,

	ψηφιακό βιβλίο) • Παραγωγή γραπτών κειμένων με συμβατικά και ψηφιακά μέσα διδασκαλίας
Στάσεις	• Συμμετοχή σε ομάδες για την παραγωγή έργου • Σεβασμός στις απόψεις και την εργασία των συμμαθητών/τριών • Ανάπτυξη μεταγνώσης • Ανάδυση των συναισθημάτων μέσα από την τέχνη • Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, φαντασίας, δημιουργικότητας, παρατηρητικότητας • Προσαρμογή στη χρήση επικοινωνιακών εργαλείων και εκφραστικών μέσων για την ενίσχυση της ικανότητας κατανόησης και αποτελεσματικής

	μετάδοσης των νοημάτων
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία-Θεματικές Ενότητες Παιδί, Σώμα, Δημιουργία, Έκφραση - Τέχνες
Γνώσεις	Προσδιορισμός κριτηρίων με σκοπό την οργάνωση μίας εικαστικής έκθεσης
Δεξιότητες	Διατύπωση και αξιολόγηση προτάσεων παρουσίασης μίας καλλιτεχνικής προσπάθειας
Στάσεις	Εκτίμηση της δυνατότητας πρόσβασης σε χώρους παγκόσμιου πολιτισμού (Εθνική Πινακοθήκη) που παρέχει η τεχνολογία

Εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών

Κατά την ανάπτυξη του διδακτικού σεναρίου λαμβάνονται υπόψη οι λανθασμένες ή ατελείς γνώσεις των παιδιών.

Οι δυσκολίες αυτές συνδέονται με α) την κατανόηση της ανάλογης ορολογίας που σχετίζεται με την τέχνη της ζωγραφικής, β) την αντίληψη που έχουν τα παιδιά της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας ότι όλοι οι ζωγράφοι φτιάχνουν τους πίνακές τους με παρόμοια θέματα και με την ίδια τεχνοτροπία, και γ) την εστίαση σε λεπτομέρειες σχετικές με τις θαλασσογραφίες, την παρατήρησή τους και τα συναισθήματα που γεννούν τα έργα τέχνης.

Πιθανές δυσκολίες της σκέψης τους σχετικά με τις έννοιες αυτές:

Χρήσιμο κρίνεται να ληφθεί υπόψη εάν στην τάξη φοιτούν μαθητές/τριες που δεν έχουν έρθει σε επαφή με τη χρήση του συγκεκριμένου λεξιλογίου καθώς μπορεί να μην έχουν επισκεφτεί κάποια πινακοθήκη και να μην έχουν διαπραγματευτεί ανάλογη θεματολογία. Ακόμα, μπορεί να υπάρχουν παιδιά που προέρχονται από αποστερημένο οικογενειακό περιβάλλον και να μη γνωρίζουν το συγκεκριμένο λεξιλόγιο. Κάποια άλλα είναι πιθανό να παρουσιάζουν δυσκολίες στη γλώσσα (προφορικό και γραπτό λόγο), παράγοντες που χρειάζεται να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του διδακτικού σεναρίου και κατά την υλοποίησή του (Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

Ζητήματα στην κοινωνική δομή της τάξης:

Καθώς βρισκόμαστε στο τέλος της σχολικής χρονιάς διανύοντας ήδη, το τρίτο τρίμηνο τα παιδιά έχουν αναπτύξει τις αλληλεπιδραστικές τους σχέσεις, μπορούν να ακολουθήσουν τους κανόνες της τάξης και έχουν καλλιεργήσει δεσμούς συνεργασίας σχεδόν με όλα τα μέλη της τάξης. Είναι βέβαια πιθανό να υπάρχουν θέματα χρήσης του ελληνικού λεξιλογίου από κάποιους/ες μαθητές/τριες με μεταναστευτικό προφίλ και ειδικότερα, όταν πρόκειται για λεξιλόγιο που δεν συγκαταλέγεται σε αυτό της υψηλής συχνότητας, όπως το συγκεκριμένο. Ακόμα, καθώς στην τάξη φοιτούν και μαθητές/τριες που παρουσιάζουν δυσκολίες τόσο στον εκφερόμενο όσο και στον γραπτό λόγο (δεν έχουν αναπτύξει επαρκώς τη φωνολογική τους ενημερότητα) κρίνεται σκόπιμο οι δραστηριότητες του σεναρίου να οργανωθούν σε ομαδοσυνεργατική βάση με σκοπό να βοηθήσουν στη διάδραση μέσα από ομαδικές εργασίες με ανομοιογενή σύσταση και να αμβλυνθούν οι όποιες διαφορές. Μέσα από την επίδειξη οπτικού υλικού με τη χρήση του διαδικτύου, με πίνακες από την εθνική βιβλιοθήκη και ανάδειξη χαρακτηριστικών της τεχνοτροπίας κάποιων ζωγράφων (χρήση χρωμάτων, τρόπος ζωγραφικής) αναδεικνύεται η ανάγκη της αλληλοϋποστήριξης και της συνεργασίας για να εργαστούν πάνω σε δραστηριότητες που ενεργοποιούν τη σκέψη και εμβαθύνουν την παρατήρηση. Επιπροσθέτως, κρίνεται σημαντική η ενεργός συμμετοχή των γονέων ιδιαίτερα αυτών που έχουν διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο στην αξιοποίηση των στόχων των δραστηριοτήτων που έχει διαπολιτισμικό προσανατολισμό (Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

Οι παραπάνω παράμετροι αντιμετωπίζονται στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του διδακτικού σεναρίου με τα ακόλουθα:

- Χρήση κατάλληλης ορολογίας σχετικά με το έργο των καλλιτεχνών
- Παροχή δυνατοτήτων για χρήση διαφορετικών σημειωτικών τρόπων για την καταγραφή και τη σύνθεση πληροφοριών μέσα στο πλαίσιο της πολυτροπικότητας
- Αξιοποίηση της πρώτης μητρικής γλώσσας των αλλόγλωσσων παιδιών ως σημαντική παράμετρο σε κατάλληλες φάσεις κατά την ανάπτυξη του σεναρίου
- Ενεργός εμπλοκή των αλλόγλωσσων «σημαντικών άλλων» στη διδακτική διαδικασία
- Αξιοποίηση των διαφορετικών συστημάτων επικοινωνίας με άλλα Νηπιαγωγεία μέσω διαδικτύου και της τοπικής κοινότητας, με σκοπό την επέκταση του διδακτικού σεναρίου σε διαφορετικά περιβάλλοντα (Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Η διδακτική μεθοδολογία του σεναρίου βασίζεται στην ομαδοσυνεργατική εργασία μέσα από μια διαδικασία καθοδηγούμενης διερεύνησης και παιγνιώδων βιωματικών δραστηριοτήτων καθώς κρίνεται κατάλληλη για τις μικρές ηλικιακές ομάδες μαθητών/τριών δίνοντας παράλληλα έμφαση και στη διαφοροποιημένη διδασκαλία. Επιπροσθέτως, προσφέρει πεδίο άσκησης για την κοινωνικοποίησή τους, καθώς μαθαίνουν να υποστηρίζουν με επιχειρήματα τις απόψεις τους, να αναθεωρούν τις αρχικές ιδέες τους, καλλιεργώντας την κριτική τους σκέψη και να επιλύουν τις όποιες διαφωνίες προκύπτουν (Κανάκης, 2007 όπως αναφ. Τζήλου, 2021). Στις επιμέρους φάσεις του σεναρίου αξιοποιούνται διδακτικές τεχνικές και εκπαιδευτικά εργαλεία που εξυπηρετούν επιτυχώς τη μαθησιακή διαδικασία ελκύνοντας το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών μέσα από τη συνεχή εναλλαγή τους, διότι η μικρή ηλικία τους είναι ανασταλτικός παράγοντας για την αδιάκοπη προσήλωση και την απρόσκοπτη αφοσίωσή τους στο έργο (Κανάκης, 2007 & Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

Η αξιοποίηση των νέων ψηφιακών τεχνολογιών και η ενσωμάτωσή τους στην παιδαγωγική διαδικασία δημιουργεί ένα ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον ενισχύοντας τη μαθησιακή εμπειρία, κινητοποιώντας τη φαντασία των νηπίων και δημιουργώντας κίνητρα για συμμετοχή, αλληλεπίδραση και δράση (Τζήλου, 2021).

A. Διερευνήσεις

- Είδος Διερεύνησης: Η συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση αποτελεί μέρος μιας θεματικής προσέγγισης.
- Τίτλος: «Μαθαίνω να μιλώ και να γράφω μέσα από την τέχνη»

B. Άλλα μαθησιακά πλαίσια που αξιοποιούνται: Οι επιμέρους φάσεις του διδακτικού σεναρίου οργανώνονται στα ακόλουθα μαθησιακά πλαίσια που λειτουργούν αλληλοσυμπληρωματικά κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων:

Παιχνίδι, ελεύθερο και οργανωμένο: Οι δραστηριότητες των φάσεων του σεναρίου οργανώνονται με τρόπο ώστε να ενεργοποιούν τη φαντασία, τη δημιουργικότητα και την επινοητικότητα των παιδιών.

Παράλληλα, μέσα από διάφορα είδη παιχνιδιού που εμπλέκονται στις δραστηριότητες του σεναρίου, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργό συμμετοχή τους στην όλη διαδικασία, στην εκμάθηση της συνεργασίας, στον τρόπο οικοδόμησης της νέας γνώσης και στην αλληλεπίδραση με το μαθησιακό περιβάλλον με βάση τις εμπειρίες τους (Ματσαγγούρας, 2004 & Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021). Με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την κοινωνική συμμετοχή όλων των παιδιών, αλλόγλωσσων και μη και την ενίσχυση των διαπροσωπικών τους σχέσεων.

Διευκρινίζεται, ότι οι δραστηριότητες είναι προσαρμοσμένες στα ενδιαφέροντα των παιδιών για να μην κουράσουν τους/τις μικρούς/ές μαθητές/τριες, αφήνοντας χρονικό περιθώριο ανοιχτό, να μπορούν να προσαρμόζονται στο πρόγραμμα με διδακτικές παρεμβάσεις αναλόγως πάντα, με την ανταπόκρισή τους (Αναστασιάδης, 2017). Πρέπει να τονισθεί ότι τα παιδιά αυτής της ηλικίας βασίζονται στον/στην εκπαιδευτικό σε κάθε τους βήμα, ακόμα και για τα απλά πρακτικά ζητήματα, πράγμα το οποίο λαμβάνεται υπ' όψιν κατά το σχεδιασμό της διδακτικής παρέμβασης.

Οι διερευνήσεις για την επίλυση του προβλήματος: Οι δραστηριότητες που προτείνονται εστιάζουν σε συγκεκριμένα προβλήματα που καλούνται τα παιδιά να επιλύσουν σχετικά με τους πίνακες ζωγραφικής.

Καθημερινές και ευκαιριακές καταστάσεις: Σε ορισμένα στάδια – φάσεις του σεναρίου αξιοποιούνται συνθήκες για συνεργασία με τις οικογένειες που προάγουν την εμπλοκή των παιδιών, όπως παρακολούθηση επεξεργασμένου βίντεο (ανεστραμμένη τάξη), με αυτήν των γονέων.

Πίνακας 3: Διδακτικές μέθοδοι

ΦΑΣΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
Α' ΦΑΣΗ-ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ	Κούκλα, Ρουτίνες σκέψης, Συζήτηση, Καταιγισμός ιδεών
Β' ΦΑΣΗ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	Ρουτίνες σκέψης, Συζήτηση, Διερεύνηση, Ομαδοσυνεργατική, Οπτικό υλικό, Έντυπο υλικό, Ανεστραμμένη τάξη, Επεξεργασμένο βίντεο, Αναζήτηση και Σύνθεση πληροφοριών
Γ' ΦΑΣΗ-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ	Ομαδοσυνεργατική, Σύνθεση, Αυτοσχέδιες ιστορίες, Εικαστική αποτύπωση, Έκθεση έργων, Σχεδιασμός mini books και ψηφιακού βιβλίου

Δ' ΦΑΣΗ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ	Επίλυση προβλήματος, Συζήτηση, Καταιγισμός Ιδεών, Ερωτήσεις, Κατασκευή, Ψηφιακά πάζλ
Ε' ΦΑΣΗ-ΕΚΤΙΜΗΣΗ	Ρουτίνες σκέψης, Συζήτηση, Συνέντευξη, Σύγκριση αρχικών ιδεών και τελικών παραγόμενων

Εκπαιδευτικοί πόροι

Η επιλογή του Μαθησιακού Αντικειμένου έγινε με βάση το κριτήριο της καταλληλότητάς του για την ηλικία των παιδιών αλλά και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους στις επιμέρους δραστηριότητες.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητα 1

Τίτλος δραστηριότητας

Α' ΦΑΣΗ-ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ

«Βλέπω – Σκέφτομαι - Αναρωτιέμαι»

Συνοπτική περιγραφή

Δραστηριότητα 1:

Την είσοδό της στην τάξη μας κάνει μια κούκλα – περσόνα (η οποία διηγείται την επίσκεψή της στην εθνική πινακοθήκη και δείχνει κάποια έργα που έχουν ως κεντρικό θέμα τους τη θάλασσα). Προκαλείται διάλογος και τα παιδιά αναφέρουν τις δικές τους εμπειρίες από παρόμοιες επισκέψεις σε πινακοθήκες και έργα ζωγράφων. Με αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται ενεργοποίηση των προγενέστερων γνώσεων των παιδιών. Η νηπιαγωγός εμπλουτίζει τον διάλογο εισάγοντας τα ονόματα των ζωγράφων (Λύτρα, Τριανταφυλλίδη και Σαββίδη) με παράλληλη χρήση σχετικής ορολογίας (τοπογραφίες, θαλασσογραφίες). Ακόμα, κάνοντας χρήση της μεθόδου «ρουτίνες σκέψης» και πιο συγκεκριμένα, της μεθόδου see, think, wonder δημιουργεί τρεις στήλες όπου καταγράφει αυτά που τα παιδιά βλέπουν, αυτά που σκέφτονται και πάνω σε αυτά που αναρωτιούνται, όπως:

Πίνακας 4: Ρουτίνες Σκέψης

Ρουτίνες Σκέψης		
Βλέπω	Σκέφτομαι	Αναρωτιέμαι
Τι βλέπεις σε αυτούς τους πίνακες;	Τι σκέφτεσαι για αυτό που βλέπεις;	Τι είναι αυτό που σε κάνει να αναρωτιέσαι για αυτά τα έργα;

Δραστηριότητα 2

Τίτλος δραστηριότητας

Β' ΦΑΣΗ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

«Οι ζωγράφοι και τα έργα τους»

Συνοπτική περιγραφή

Δραστηριότητα 1:

Από την παρουσίαση του παραπάνω πίνακα με τις ρουτίνες σκέψεις των παιδιών προκύπτουν διάφορα ερωτήματα σχετικά με τη ζωή και το έργο των συγκεκριμένων ζωγράφων (π.χ. ζωγράφιζαν από τότε που πήγαιναν στο Νηπιαγωγείο, ζωγραφίζουν μόνον θάλασσες, τους αρέσει να ζωγραφίζουν με όλα τα χρώματα;). Με την ενθάρρυνση της νηπιαγωγού τα παιδιά προτείνουν να χωριστούν με τυχαίο τρόπο σε ομάδες και να βρουν απαντήσεις στα ερωτήματά τους. Αξιοποιώντας τη διερευνητική μεθοδολογία συζητούν τους τρόπους, με τους οποίους θα αναζητήσουν πληροφορίες. Ακόμα, τα μέλη κάθε ομάδας αναλαμβάνουν ρόλους και κάνουν καταμερισμό των εργασιών που αναλαμβάνουν. Έτσι, γράφουν με όποιον τρόπο μπορούν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει (διαδίκτυο, βιβλία από τη βιβλιοθήκη του σχολείου, έντυπα που έχει φέρει η νηπιαγωγός) φτιάχνουν τις προσωπογραφίες των ζωγράφων, γράφουν τα ονόματά τους, φωτογραφίζουν πίνακες από τη συλλογή τους κ.ά.). Ο υπεύθυνος επικοινωνίας της κάθε ομάδας παρουσιάζει τις πληροφορίες που έχει η ομάδα του συλλέξει και τον τρόπο με τον οποίο εργάστηκε.

Δραστηριότητα 2:

Ανεστραμμένη τάξη. Η εκπαιδευτικός δημιουργεί επεξεργασμένο video (https://edpuzzle.com/media/62af3b665d9eb840ea3e444b?fbclid=IwAR0_j2ZwfGJI2czjBmywzWloncik1Ziw3Uvi3bVhL) με την ψηφιακή εφαρμογή Edpuzzle, που αποστέλλεται στους/στις μαθητές/τριες μέσω της ψηφιακής πλατφόρμα e- class. Με την υποστήριξη των γονέων τα παιδιά παρακολουθούν το οπτικό υλικό, το επεξεργάζονται και έρχονται σε επαφή με τη ζωή και το έργο των τριών ελλήνων ζωγράφων.

Στην ολομέλεια της τάξης συζητούν με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού τα αποτελέσματα της εργασίας τους στο σπίτι και λύνουν τυχόν απορίες. Η νηπιαγωγός καταγράφει σε πίνακα τι έμαθαν τα παιδιά μέσω του επεξεργασμένου video και σε έναν άλλο πίνακα τις απορίες τους και αυτά που θέλουν να μάθουν.

Δραστηριότητα 3:

Η τάξη μετατρέπεται σε γκαλερί τέχνης καθώς αναρτώνται σε διάφορα σημεία πίνακες των τριών ελλήνων ζωγράφων, με τον τίτλο του έργου τους αναγραφόμενο στο κάτω μέρος. Τα παιδιά χωρισμένα στις ίδιες ομάδες επιλέγουν μέσα από το «κουτί των εκπλήξεων» καρτέλες με τους τίτλους των έργων, συνεργάζονται και τους ταυτίζουν με αυτούς των αναρτημένων στην τάξη έργων τέχνης.

Στη συνέχεια, κάθε ομάδα οφείλει να σταθεί μπροστά στο έργο τέχνης που της αντιστοιχεί, να «διαβάσει» τον τίτλο του έργου αναφέροντας και το όνομα του καλλιτέχνη και να βάλει έναν δικό τους τίτλο στο έργο. Κάθε ομάδα εξηγεί τίτλο και σκεπτικό.

Δραστηριότητα 4:

Η νηπιαγωγός χρησιμοποιώντας τη ρουτίνα αρχή – μέση - τέλος και αξιοποιώντας την ομαδοσυνεργατική μέθοδο καλεί τις ομάδες να επεξεργαστούν τα εξής ερωτήματα:

1η ομάδα

- Αν αυτό που βλέπετε στον πίνακα είναι η αρχή μιας ιστορίας τι ακολουθεί στη συνέχεια;

2η ομάδα

- Αν αυτό που βλέπετε στον πίνακα είναι στη μέση μιας ιστορίας τι μπορεί να συμβεί πριν και τι ακολουθεί;

3η ομάδα

- Αν αυτό που βλέπετε στον πίνακα είναι το τέλος μιας ιστορίας μπορείτε να διηγηθείτε ολόκληρη την ιστορία;

Ο εκπρόσωπος της κάθε ομάδας παρουσιάζει την αυτοσχέδια ιστορία που δημιούργησε με την νηπιαγωγό να την καταγράφει. Οι άλλες ομάδες ετερο-αξιολογούν.

Δραστηριότητα 3

Τίτλος δραστηριότητας

Γ' ΦΑΣΗ-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

«Μικροί Ζωγράφοι»

Συνοπτική περιγραφή

Δραστηριότητα 1:

Η κάθε ομάδα εικονογραφεί την αυτοσχέδια ιστορία που δημιούργησε και επεξεργάζεται το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο. Στο πρώτο γράφουν τον τίτλο της ιστορίας τους, τα ονόματα της συγγραφικής ομάδας, την ημερομηνία έκδοσης. Στο οπισθόφυλλο γράφουν μια μικρή περίληψη της ιστορίας δίνοντας πληροφορίες για αυτήν.

Η εκπαιδευτικός σε συνεργασία με τα παιδιά φτιάχνει ένα mini book με τις ιστορίες των παιδιών μέσω της ψηφιακής εφαρμογής Issue, το οποίο ανεβαίνει στην ψηφιακή πλατφόρμα e-class με σκοπό να βρίσκεται στη διάθεση των παιδιών αλλά και των γονέων όταν και όποτε θελήσουν.

Δραστηριότητα 2:

Τα παιδιά χωρίζονται σε δυάδες και ακούγοντας «*Το Καλοκαίρι*» από τις τέσσερις εποχές του Vivaldi κινούνται ρυθμικά ζωγραφίζοντας ότι εικόνες διατρέχουν το νου τους σχετικές με τη θάλασσα. Παρουσιάζουν τα έργα τους στην ολομέλεια. Προτείνονται τίτλοι, οι οποίοι καταγράφονται από τη νηπιαγωγό για όλα τα έργα και ακολουθεί ψηφοφορία αναφορικά με την καταλληλότητα τίτλου – έργου. Η κάθε δυάδα παιδιών αντιγράφει τον τίτλο στο κάτω μέρος του έργου της.

Τα έργα αριθμούνται από τα παιδιά (τακτική αρίθμηση) και αποφασίζεται να πραγματοποιηθεί έκθεση ζωγραφικής. Ακολουθεί η οργάνωση της έκθεσης από τα ίδια τα παιδιά:

1. Δημιουργία πρόσκλησης γραμμένη στον Η/Υ στα ελληνικά και σε γλώσσα που χρησιμοποιείται από τους/τις μαθητές/τριες της τάξης που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά περιβάλλοντα.
2. Δημιουργία αφίσας με στόχο την ενημέρωση της τοπικής κοινότητας.
3. Διαμόρφωση χώρου για την έκθεση των έργων.

Δραστηριότητα 4

Τίτλος δραστηριότητας

Δ' ΦΑΣΗ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

«Βλέπω – Αισθάνομαι»

Συνοπτική περιγραφή

Δραστηριότητα 1:

Με αφορμή τους πίνακες ζωγραφικής οι μαθητές/τριες σε ομάδες καλούνται να παρατηρήσουν από έναν πίνακα να καταγράψουν και να ζωγραφίσουν σε «φατσούλες» τα συναισθήματα που τους προκαλούνται. Διαβάζουν αυτά που κατέγραψαν και οι «φατσούλες» ομαδοποιούνται σε αρνητικά και θετικά συναισθήματα. Ακολουθεί ημι-δομημένος διάλογος με θέμα «*Τι άλλο σας δημιουργεί θετικά ή αρνητικά συναισθήματα και με ποιον τρόπο μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα αρνητικά συναισθήματα*». Προτείνονται τρόποι αντιμετώπισης των αρνητικών συναισθημάτων. Κατόπιν συζήτησης αποφασίζεται η δημιουργία «φοβομηχανής» με τη μορφή θάλασσας κατασκευασμένη από τα ίδια τα παιδιά και εμπνευσμένη από τους πίνακες ζωγραφικής. Η θαλασσο-φοβο-μηχανή παραμένει στην αίθουσα μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς και σε αυτή μπορούν οι μαθητές/τριες να ζωγραφίζουν και να πετούν όλα τα αρνητικά τους συναισθήματα.

Δραστηριότητα 2:

Δημιουργία ψηφιακών παζλ με θέμα τους πίνακες που επεξεργάστηκαν τα παιδιά μέσω της ψηφιακής εφαρμογής jigsawplanet

https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=1d012790565a&fbclid=IwAR2sNNCaQTVim7YV_CkcLgmXdQrMr_ZfVW8P

<https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=25491129ee41&fbclid=IwAR1RYmpqAprPxTxYPXyVgslPMI3PokTGyb5dar>

<https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=12525749a04b&fbclid=IwAR179ZrybA8Zy5W4IMvPudP1IAKQsjvCXx3qDV>

Δραστηριότητα 3:

Δημιουργία memory παιχνιδιού με θέμα τους πίνακες των τριών ζωγράφων

<https://learningapps.org/display?v=pki61csd523>

Δραστηριότητα 5

Τίτλος δραστηριότητας

Ε΄ ΦΑΣΗ-ΕΚΤΙΜΗΣΗ

«Η τέχνη της ζωγραφικής»

Συνοπτική περιγραφή

Δραστηριότητα 1:

Ρουτίνες Σκέψης		
Βλέπω	Σκέφτομαι	Αναρωτιέμαι
Τι βλέπεις σε αυτούς τους πίνακες;	Τι σκέφτεσαι για αυτό που βλέπεις;	Τι είναι αυτό που σε κάνει να αναρωτιέσαι για αυτά τα έργα;

Εφαρμόζεται η διαδικασία ρουτίνες σκέψεις βλέπω – σκέφτομαι – αναρωτιέμαι (see – think – wonder) για να διαπιστωθεί η γνωστική πορεία των παιδιών. Οι απαντήσεις τους σημειώνονται σε τρεις στήλες σε πίνακα και γίνεται σύγκριση με τις αρχικές τοποθετήσεις τους. Διαπιστώνεται η γνωστική πορεία που διένυσαν και τα παιδιά αυτό-αξιολογούνται.

Δραστηριότητα 2:

Δημιουργείται ένα quiz ερωτήσεων με κλειστού τύπου ερωτήσεις που τα παιδιά απαντούν με την βοήθεια των εκπαιδευτικών

<https://learningapps.org/display?v=pfzk5a1ht23>

Δραστηριότητα 3:

Δημιουργείται στο google forms ερωτηματολόγιο με κλειστού τύπου ερωτήσεις (<https://forms.gle/Dzeo84QL31TD5QqYA>) που τα παιδιά συνεργατικά με τους γονείς τους συμπληρώνουν. Οι απαντήσεις αποτελούν την τελική αξιολόγηση του διδακτικού σεναρίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Αξιολογούμε:

- Ήταν οι στόχοι συμβατοί με τις γνωστικές περιοχές, τις πρότερες γνώσεις και αντιλήψεις και τις ιδιαιτερότητες του τμήματος.
- Τα φύλλα εργασίας ήταν συνεπή σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν;
- Τα λογισμικά που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τα κατάλληλα; Είχαν προστιθέμενη αξία; Είχαν ομοιογένεια με τις υπόλοιπες δραστηριότητες;
- Η ροή δραστηριοτήτων ήταν συνεπής με τη παιδαγωγική και διδακτική προσέγγιση;

Γενικά ελέγχουμε αν όλα τα μέρη του σεναρίου αποτελούν συστατικά ενός ενιαίου συνόλου αν είναι δηλαδή, συνεπή το ένα προς το άλλο.

Είδος αξιολόγησης

Ρουτίνες σκέψης: Το σενάριο διατρέχουν τεχνικές στοχαστικών ερωτημάτων (Thinking routines) που προτείνονται από την εκπαιδευτική προσέγγιση Visible Thinking του Οργανισμού Project Zero της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Harvard (2006).

Ειδικότερα:

- Βλέπω-Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι: Περιγραφή δεδομένων, ερμηνεία με βάση τις υπάρχουσες γνώσεις, διατύπωση ερωτημάτων/στόχων.
- Τι σε κάνει να το λες; Τεκμηρίωση, στοιχειοθετημένη αιτιολόγηση.

Παράλληλα, τα παιδιά εμπλέκονται σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης-ετεροαξιολόγησης, καθώς αξιολογούν την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα των επιλογών τους.

Ημερολόγιο Παρατήρησης: πολύτιμη πηγή πληροφοριών και δεδομένων αποτελεί το ημερολόγιο παρατήρησης όπου καταγράφονται οι αντιδράσεις, τα λεγόμενα και ο τρόπος που εργάζονταν οι μαθητές/τριες σε κάθε φάση της διδακτικής πορείας, παρέχοντας επιπλέον στοιχεία.

Παιδαγωγική Τεκμηρίωση: συλλογή τεκμηρίων σε συμβατική ή ψηφιακή μορφή για την καταγραφή και ερμηνεία του μοναδικού τρόπου με τον οποίο κάθε παιδί κατακτά τη μάθηση, εκφράζει την άποψή του αλλά και τον βαθμό ικανοποίησής του από τη συνεργασία, την εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος, τη χρήση διαδικτυακών εφαρμογών, την υλοποίηση των δράσεων και τη διαφοροποίηση ανάλογα με την ετοιμότητα και το μαθησιακό του προφίλ (Οδηγός Νηπιαγωγού – Υποστηρικτικό Υλικό, 2021).

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Βιβλιογραφία

Αναστασιάδης, Π. (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology. Vol. 13 (N 1), 88-128, doi:<http://dx.doi.org/10.12681/jode.14057>

Εθνική Πινακοθήκη : <https://www.nationalgallery.gr/monimi-ekthesi/>

Ματσαγγούρας, Η. (2004). Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Για το καθημερινό μάθημα και τα προγράμματα του ολοήμερου σχολείου, τα περιβαλλοντικά, τα πολιτιστικά και τα ευρωπαϊκής συνεργασίας. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2021). Οδηγός νηπιαγωγού - Υποστηρικτικό υλικό. Πυξίδα: Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο-Διδακτικοί σχεδιασμοί. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιππίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2021). Πρόγραμμα σπουδών για την προσχολική εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Τζήλου, Γ., Καϊλάρη, Φ., Νινιού, Σ. & Ταμπουλίδης, Κ. (2021). Η παιδαγωγική αξιοποίηση του παραμυθιού Γλαύκος και Ίρις. Στο Α. Λούβρης και Ν. Τζιμόπουλος (Επιμ.), 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο eTwinning “Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στα συνεργατικά σχολικά προγράμματα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, 19-21 Νοεμβρίου 2021. Διαδικτυακά.

Τζήλου, Γ. (2018). Συνεργατική Σχολική εξ απόστασεως εκπαίδευση στην Α/θμια Εκπαίδευση μέσα από μια έρευνα-δράση με θέμα «Η διδακτική των μαθηματικών μέσω της Τέχνης με τη χρήση των νέων ψηφιακών τεχνολογιών». Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

Project Zero (2006). Harvard. Διαθέσιμο: <http://www.pz.harvard.edu/>

Youtube, (2022). Ζωγραφική με το στόμα και το πόδι <https://www.youtube.com/watch?v=U8rX73TCGao>

Επιπλέον ψηφιακό περιεχόμενο και εργαλεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ανεστραμμένη τάξη - video

https://edpuzzle.com/media/62af3b665d9eb840ea3e444bfbclid=IwAR0_j2ZwfGJI2czjBmywzWloncik1Ziw3Uvi3bVhL1

Ψηφιακά παζλ

https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=1d012790565a&fbclid=IwAR2sNNCaQTVim7YV_CkcLgmXdQrMr_ZfVW8P

<https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=25491129ee41&fbclid=IwAR1RYmpqAprPxTxYPXyVgsIPMI3PokTGyb5dar>

<https://www.jigsawplanet.com/rc=play&pid=12525749a04b&fbclid=IwAR179ZrybA8Zy5W4IMvPudP1IAKQsjvCXx3qDV>

Πρόσθετες πληροφορίες

Το διδακτικό σενάριο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο Επιμόρφωσης στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα.

Το σενάριο βασίζεται στο template «[Εξειδικευμένο Template για εκπαιδευτικά σενάρια Προσχολικής Εκπαίδευσης](#)».